

PRENOVA PLAČNEGA SISTEMA JAVNEGA SEKTORJA

PREGLED STANJA na dan 11.7.2024

Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati javnega sektorja ugotavljamo, da je na ravni pogajalskih skupin na dan 11. 7. 2024 stanje glede (ne)usklajenosti vsebin prenove plačnega sistema v javnem sektorju naslednje:

1. Predlog Zakona o skupnih temeljnih sistema plač v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: ZSTSPJS)

Besedilo členov ZSTSPJS je usklajeno, razen naslednjih neusklajenih členov:

- 9. člen (poimenovanje novih plačnih podskupin)
- 10. člen (črtanje pravniškega državnega izpita in specializacije v zdravstvu)
- prva in druga alineja prvega odstavka 32. člena glede obveznosti porabe sredstev za del plače za delovno uspešnost
- 41. člen (dodatek za mentorstvo)
- 43. člen (dodatek za dvojezičnost)
- 51. člen (predlog glede določanja novega plačnega stebra javnega reda in varnosti)
- tretji odstavek 56. člena (pogoji za opravljanje stalne pripravljenosti in dela preko polnega delovnega časa v primeru, ko javni uslužbenec plače skupine B opravlja delo tudi na drugem delovnem mestu)
- šesti odstavek 57. člena v povezavi z drugim odstavkom 57. člena (višina delovne uspešnosti javnega uslužbenca plačne skupine B)
- 70. člen (predlog sindikalne strani glede uvrščanja delovnih mest in nazivov z drugimi akti)
- 78. člen (odreditev učne in pedagoške obveznosti)
- poglavje Prehodne določbe.

Neusklajeni so tudi predlogi sindikalne strani glede določanja novih dodatkov za prepovedi in omejitve in dodatka za pravniški državni izpit.

Neusklajeni členi ZSTSPJS so razvidni tudi iz gradiva Delovne skupine za usklajevanje ZSTSPJS z dne 9. 7. 2024, ki je bil obravnavan na seji pogajalske komisije dne 11. 7. 2024 in je priloga tega pregleda stanja. Po vsebini so bili dodatno usklajeni 23. in 28. člen ter vsebine iz točk a, b, d in e tega pregleda stanja. Zapis teh členov bo predmet uskladitve v okviru Delovne skupine za usklajevanje ZSTSPJS.

a) Plačna lestvica in način prevedbe plačnih razredov obstoječih delovnih mest in nazivov v novo plačno lestvico

Usklajeno je:

- nova plačna lestvica, ki se začne uporabljati s 1. 1. 2025;
- način prevedbe plačnih razredov obstoječih delovnih mest in nazivov v novo plačno lestvico;
- varovalka, ki zagotavlja, da ob vstopu v nov plačni sistem in tudi v naprej noben javni uslužbenec ne bo imel osnovne plače, ki bi bila nižja od minimalne plače. Navedeno se zagotovi na način, da se v primeru, da bi bil javni uslužbenec uvrščen v plačni razred, katerega vrednost je nižja od minimalne plače, javni uslužbenec uvrsti v prvi plačni razred, katerega vrednost je višja od minimalne plače in ki ga je sicer mogoče doseči z napredovanjem (konkretno zakonsko določbo je potrebno še oblikovati in uskladiti);

- vsaka 4 leta se preverijo učinki določbe prejšnje alineje in izvedejo pogajanja, s katerimi se dogovori ustrezno razmerje med minimalno plačo in vrednostjo prvega plačnega razreda ter posledično plačno lestvico.

b) Usklajevanje plačne lestvice v novem sistemu

Vsako leto se izvedejo pogajanja o višini uskladitve vrednosti plačnih razredov plačne lestvice, v okviru katerih se lahko dogovori odstotek uskladitve vrednosti plačnih razredov plačne lestvice. Pogajanja se morajo zaključiti najkasneje do 1. aprila tekočega leta. V primeru, da se pogajanja ne zaključijo z dogovorom, se vrednosti plačnih razredov plačne lestvice uskladijo v višini 80 odstotkov rasti cen življenjskih potrebščin. Za uskladitev se uporabi uradni podatek Statističnega urada Republike Slovenije o medletni rasti cen življenjskih potrebščin decembra preteklega leta glede na december predpreteklega leta.

Usklajena vrednost plačnih razredov plačne lestvice se za obračun plač uporablja od 1. maja tekočega leta.

Plačna lestvica se skladno s to točko prvič uskladi v letu 2029.

c) Sklepanje in veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor (kvorum)

Predlog določb ZSTSPJS glede sklepanja in veljavnosti kolektivne pogodbe za javni sektor je usklajen, razen določb:

- petega odstavka 84. člena (upravičenost do uveljavljanja antikvoruma),
- osmega odstavka 84. člena (določitev podatkov, ki so podlaga za ugotavljanje števila članstva), in
- 86. člena (naknaden pristop h kolektivnim pogodbam).

Usklajen predlog določb ZSTSPJS glede sklepanja in veljavnosti kolektivne pogodbe za javni sektor bo po uveljavitvi zakona predstavljal realizacijo Odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-249/10-27 z dne 15. 3. 2012.

Neusklajene določbe se še naprej usklajuje v okviru Delovne skupine za usklajevanje besedila ZSTSPJS.

Določbe glede sklepanja in veljavnosti kolektivne pogodbe za javni sektor se začnejo uporabljati z dnem začetka uporabe ZSTSPJS, do takrat se za sklepanje Kolektivne pogodbe za javni sektor uporabljajo določbe 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21, 139/22, 38/24 in 48/24 – odl. US; v nadaljevanju: ZSPJS).

d) Prehodno obdobje novega plačnega sistema

Usklajeni so način in roki pridobitve pravice do izplačila višjih plač javnim uslužbencem iz naslova prehoda na novo plačno lestvico v novem plačnem sistemu, iz naslova novih uvrstitev delovnih mest, nazivov in funkcij v plačne razrede zaradi odprave nesorazmerij v osnovnih plačah in iz naslova usklajevanja plačne lestvice v prehodnem obdobju.

Plačni razred, v katerega se javni uslužbenec uvrsti na dan 1. januar 2025, predstavlja plačni razred javnega uslužbenca na dan 31. decembra 2024, povišan za dogovorjeno odpravo plačnih nesorazmerij in preveden na novo plačno lestvico po ZSTSPJS.

S 1. januarjem 2025 se izplača celotni znesek do vrednosti minimalne plače, preostanek do celotne razlike iz prejšnjega odstavka se razdeli na največ šest obrokov in se izplača na naslednji način:

- s 1. januarjem 2025 se izplača 15% razlike, vendar ne manj kot 100 eur; če razlika ne dosega 100 eur, se izplača v celoti,
- s 1. oktobrom 2025 se izplača 15% razlike, vendar ne manj kot 70 eur; če preostanek razlike ne dosega 70 eur, se izplača v celoti,
- s 1. junijem 2026 se izplača 15% razlike, vendar ne manj kot 100 eur; če preostanek razlike ne dosega 100 eur, se izplača v celoti,
- s 1. decembrom 2026 se izplača 15% razlike, vendar ne manj kot 50 eur; če preostanek razlike ne dosega 50 eur, se izplača v celoti,
- s 1. julijem 2027 se izplača 15% razlike, vendar ne manj kot 100 eur; če preostanek razlike ne dosega 100 eur, se izplača v celoti,
- s 1. januarjem 2028 se izplača preostanek razlike.

e) Usklajevanje vrednosti plačnih razredov plačne lestvice v prehodnem obdobju

V prehodnem obdobju do leta 2029 se vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovne plače javnih uslužbencev usklajujejo na način in pod pogoji, kot sledi:

V letu 2025 ni uskladitve vrednosti plačnih razredov plačne lestvice.

V letu 2026 se vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev uskladi, pod pogojem, da bo rast cen življenjskih potrebščin v letu 2025 presegla 1,8 odstotka. V tem primeru se bo vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev uskladila v višini razlike med dejansko rastjo cen življenjskih potrebščin v letu 2025 in 1,8 odstotka. Usklajena vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev se za obračun plač uporablja od 1. aprila 2026.

V letu 2027 se vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev uskladi, pod pogojem, da bo rast cen življenjskih potrebščin v letu 2026 presegla 1,6 odstotka. V tem primeru se bo vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev uskladila v višini razlike med dejansko rastjo cen življenjskih potrebščin v letu 2026 in 1,6 odstotka. Usklajena vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev se za obračun plač uporablja od 1. aprila 2027.

V letu 2028 se vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev uskladi, pod pogojem, da bo rast cen življenjskih potrebščin v letu 2027 presegla 1 odstotek. V tem primeru se bo vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev uskladila v višini razlike med dejansko rastjo cen življenjskih potrebščin v letu 2027 in 1 odstotkom. Usklajena vrednost plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač javnih uslužbencev se za obračun plač uporablja od 1. aprila 2028.

Za uskladitev vrednosti plačnih razredov plačne lestvice in osnovnih plač iz te točke se uporabi uradni podatek Statističnega urada Republike Slovenije o medletni rasti cen življenjskih potrebščin decembra preteklega leta glede na december predpreteklega leta.

f) Prehodne določbe ZSTSPJS

Besedilo poglavja Prehodnih določb ZSTSPJS se skupaj z ostalimi neuskklajenimi člani Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju dokončno uskladi v okviru Delovne skupine za usklajevanje besedila ZSTSPJS oziroma v okviru ožje pogajalske skupine, skladno z njenimi pristojnostmi.

2. Predlog nove Kolektivne pogodbe za javni sektor

Besedilo členov nove Kolektivne pogodbe za javni sektor je usklajeno, razen naslednjih neuskklajenih členov:

- 15. člen (Primerljivost uvrstitev delovnih mest in nazivov v plačne razrede)
- 17. člen (dodatek za mentorstvo)
- 18. člen (predlog sindikalne strani glede določitve dodatka za PDI)
- 20. člen (predlog vladne strani glede določitve dodatka za posebne pogoje dela v Uradu Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov)
- 21. člen (dodatek za nevarnost v času razglašene epidemije in epizootije)
- 22. člen (dodatek za izmensko delo)
- 24. člen (dodatek za delo po posebnem razporedu)
- 27. člen (dodatek za delo preko polnega delovnega časa).

Neuskklajen je tudi predlog sindikalne strani glede določanja novih dodatkov za prepovedi in omejitve.

Neuskklajeni člani nove KPJS so razvidni tudi iz gradiva Delovne skupine za usklajevanje ZSTSPJS z dne 9. 7. 2024, ki je bilo posredovano kot gradivo za sejo pogajalske komisije dne 11. 7. 2024. Gradivo je priloga tega pregleda stanja.

Za sklenitev in veljavnost nove Kolektivne pogodbe za javni sektor se uporabijo določbe veljavnega 42. člena ZSPJS.

3. Kriteriji za letni dopust v javnem sektorju

Usklajena je sprememba kriterija starosti za letni dopust v javnem sektorju in sicer na način, da se javnemu uslužbencu, ki je dopolnil 55 let, letni dopust poveča za 5 dni.

V prehodnem obdobju se za odmero 5 dni letnega dopusta po kriteriju starosti upošteva dopolnjena starost javnega uslužbenca v posameznem letu, kot sledi:

Leto	2025	2026	2027	2028	2029	2030
starost	51 let	51 let	52 let	52 let	53 let	54 let

Usklajeni kriterij starosti za letni dopust se določi v Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji in v kolektivnih pogodbah dejavnosti in poklicev.

4. Priprava pravnih aktov, potrebnih za prenovu plačnega sistema

Na podlagi tega pregleda bomo pristopili k nadaljevanju pogajanj s ciljem dokončne uskladitve določb ZSTSPJS, priprave in usklajevanja kolektivnih pogodb, uredb in drugih pravnih aktov, potrebnih za uveljavitev prenove plačnega sistema javnega sektorja.

5. Dogovor o prenovi plačnega sistema in odpravi plačnih nesorazmerij

Pogajanja o neusklajenih vsebinah se nadaljujejo na ravni pogajalske komisije in po stebrih, pri čemer se Vlada RS in obe sindikalni pogajalski skupini strinjajo, da bodo vse vsebine in pravne podlage, ki so potrebne za uveljavitev prenove plačnega sistema in odpravo plačnih nesorazmerij, potrjene sočasno in v celoti.

Ob zaključku pogajanj o prenovi plačnega sistema in odpravi plačnih nesorazmerij bomo podpisali Dogovor o uveljavitvi novega sistema plač v javnem sektorju ter usklajenosti bistvenih elementov prenove plačnega sistema in odprave plačnih nesorazmerij in se v okviru tega dogovorili tudi o vsebini zaveze vlade glede zagotavljanja sredstev za prehod v nov plačni sistem.

Vlada Republike Slovenije

Reprezentativni sindikati javnega sektorja:

mag. Franc Props

minister za javno upravo

Branimir Štrukelj

Vodja pogajalske skupine Konfederacije sindikatov
javnega sektorja

Klemen Boštjančič

minister za finance

Jakob Počivavšek

Vodja pogajalske skupine sindikatov javnega sektorja